

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 29ης Ιουνίου 1994

Στην υπόθεση C-403/92,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του γαλλικού Cour de cassation προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Claire Lafforgue, το γένος Baux,

François Baux

και

Château de Calce SCI,

Société coopérative de Calce,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 997/81 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 1981, περί των λεπτομερειών εφαρμογής για τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής (ΕΕ L 106, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, R. Joliet (εισηγητή), G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs

γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Claire Lafforgue και ο François Baux, εκπροσωπούμενοι από τους Jacques Boré και Olivier Monroux, δικηγόρους Libourne, και τη Lise Funck-Brentano, δικηγόρο Παρισίων,
- η société civile immobilière Château de Calce και η société coopérative de Calce, εκπροσωπούμενες από τον Laurent Parmentier, δικηγόρο Παρισίων,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Philippe Rouzoulet, υποδιευθυντή της διεύθυνσεως νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και Jean-Louis Falconi, γραμματέα εξωτερικών υποθέσεων της ίδιας διεύθυνσεως,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον καθηγητή Luigi Ferrari Bravo, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον Ivo Braguglia, avvocato dello Stato,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Gérard Rozet, νομικό σύμβουλο,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Claire Lafforgue και του François Baux, της société civile immobilière Château de Calce και της société coopérative de

Calce, της Γαλλικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 2ας Δεκεμβρίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Φεβρουαρίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1991, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Δεκεμβρίου 1992, το γαλλικό Cour de cassation υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, δύο ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 997/81 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 1981, περί των λεπτομερειών εφαρμογής για τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής (ΕΕ L 106, σ. 1, στο εξής: κανονισμός εφαρμογής), σε συνδυασμό με κάθε άλλο κείμενο του κοινοτικού δικαίου, προκειμένου να επιλύσει διαφορά σχετική με τη χρήση της ονομασίας «château».
- 2 Στη διαφορά αυτή αντίδικοι είναι, αφενός, η Claire Baux, σύζυγος Lafforgue, και ο αδελφός της François Baux (στο εξής: κληρονόμοι Baux-Lafforgue), αμπελουργοί, κάτοικοι Calce-par-Rivesaltes (Ανατολικά Πυρηναία, Γαλλία), και, αφετέρου, άλλοι αμπελουργοί μέλη της société coopérative de Calce, καθώς και η société civile immobilière Château de Calce, αντικείμενο δε της διαφοράς είναι η χρήση από τις δύο αυτές εταιρίες της ονομασίας «Château de Calce».
- 3 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι, με συμβολαιογραφική πράξη της 14ης Αυγούστου 1863, οι κύριοι κτήματος κειμένου στο Calce-par-Rivesaltes περιλαμβάνοντος κτίρια αποτελούντα château (πύργο) καθώς και γαίες, κατέκτησαν και πώλησαν τις γαίες τους σε πολλές οικογένειες του χωριού. Στη συνέχεια, κατατιμήθηκε και το ίδιο το château.

- 4 Η Baux είναι σήμερα ιδιοκτήτρια του κυρίου τμήματος του εναπομένοντος château. Πέριξ αυτού, αυτή και ο αδελφός της είναι κύριοι τριών εκταρίων με αμπέλια από τα οποία παράγουν οίνο στις οινοποιητικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός του château. Ο οίνος τους δικαιούται να φέρει την ελεγχόμενη ονομασία προελεύσεως «Côtes de Roussillon». Για την εμπορία του οίνου αυτού, οι κληρονόμοι Baux-Lafforgue χρησιμοποίησαν την ονομασία «Château Lafforgue», την οποία κατέθεσαν, στις 28 Ιουλίου 1986, ως εμπορικό σήμα στο Institut national de propriété industrielle (Εθνικό Ινστιτούτο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, στο εξής: INPI).
- 5 Οι άλλοι αμπελουργοί του χωριού, περίπου πενήντα, οι οποίοι είναι διάδοχοι εκείνων που απέκτησαν το υπόλοιπο κτήμα, είναι κύριοι 150 εκταρίων αμπελώνων στο παλαιό αυτό κτήμα. Με άλλους αμπελουργούς ίδρυσαν τη société coopérative de Calce (συνεταιρισμό) στους χώρους της οποίας οινοποιούν τη συγκομιδή που προέρχεται από τα ατομικά τους αμπέλια. Ο οίνος τους καλύπτεται επίσης από την ελεγχόμενη ονομασία προελεύσεως «Côtes de Roussillon». Στις 4 Οκτωβρίου 1986, οι αμπελουργοί αυτοί ίδρυσαν τη société civile immobilière Château de Calce (οικοδομική αστική εταιρία), η οποία απέκτησε μεταξύ άλλων παράρτημα του château καθώς και κτίριο περιλαμβάνον μέρος του παλαιού τοίχου της περιφράξεως και παράθυρο γειτονεύον με το κτίριο της κυρίας Lafforgue. Στις 5 Δεκεμβρίου 1986, η société coopérative de Calce κατέθεσε στο INPI, για να εμπορευείται τους οίνους αυτούς, το σήμα «Château de Calce».
- 6 Στις 13 Φεβρουαρίου 1987, οι κληρονόμοι Baux-Lafforgue άσκησαν αγωγή κατά της société immobilière Château de Calce και της société coopérative de Calce ενώπιον του Tribunal de grande instance του Perpignan (Γαλλία), ζητώντας να αναγνωριστεί ότι η Lafforgue, ως κυρία του château de Calce, ήταν η μόνη που μπορούσε να χρησιμοποιεί την ονομασία αυτή και ότι, κατά συνέπεια, πρώτον, η société civile immobilière δεν μπορούσε να χρησιμοποιεί την ονομασία «Château de Calce» στην εταιρική της επωνυμία και, δεύτερον, η société coopérative δεν μπορούσε να χρησιμοποιεί ως σήμα την ίδια αυτή ένδειξη. Με απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 1988, το tribunal αυτό δέχθηκε το αίτημα των κληρονόμων Baux-Lafforgue. Συγκεκριμένα, το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι η ονομασία «Château de Calce» συνδεόταν με την κυριότητα της Lafforgue και ότι με τη χρησιμοποίησή της από τις δύο εταιρίες υπήρχε κίνδυνος να προκληθεί στους καταναλωτές σύγχυση ακόμη μεγαλύτερη, καθόσον οι κληρονόμοι Baux-Lafforgue είναι και αυτοί οινοπαραγωγοί. Εντούτοις, η απόφαση αυτή ανετράπη με απόφαση της 12ης Ιουλίου 1989 του Cour d' appel του Montpellier (Γαλλία). Κατά το δικαστήριο αυτό, όλοι οι αγοραστές των γαιών, καθώς και οι

διάδοχοί τους, διατηρούν λόγω της διανομής το δικαίωμα επί της ονομασίας «Château de Calce», καίτοι δεν είναι κύριοι των κτιρίων που αποτελούν το château.

7 Οι κληρονόμοι Baux-Lafforgue άσκησαν αναίρεση κατά της αποφάσεως αυτής, προβάλλοντας ως λόγο, ιδίως, ότι το Cour d' appel του Montpellier παρέβλεψε το άρθρο 5 του κανονισμού εφαρμογής, κατά το οποίο η χρησιμοποίηση από αμπελουργική εκμετάλλευση της ονομασίας «château» εξαρτάται από τη διττή προϋπόθεση να προέρχεται ο οίνος αποκλειστικώς από σταφύλια που τρυγήθηκαν στα αμπέλια που αποτελούν τμήμα αυτής της εκμεταλλεύσεως και να έχει γίνει η οινοποίηση εντός αυτής. Η coopérative de Calce δεν πληροί τις δύο αυτές προϋποθέσεις. Οι κληρονόμοι Baux-Lafforgue ισχυρίστηκαν συγκεκριμένα ότι η διάταξη αυτή απαιτεί ο οίνος που φέρει την ονομασία «château» να προέρχεται αποκλειστικώς από σταφύλια που έχουν τρυγηθεί σε ενιαία αμπελουργική εκμετάλλευση αποκαλούμενη château, ούτως ώστε να διασφαλίζονται η αληθής προέλευση του οίνου αυτού και η ποιότητα της ομοιόμορφης παραγωγής του. Ένας γεωργικός συνεταιρισμός όμως στον οποίο μετέχουν διάφοροι αμπελουργοί εκμεταλλεζόμενοι διαφορετικά αμπέλια δεν μπορούν να διασφαλίζουν ενιαία και ομοιόμορφη παραγωγή, η οποία θα αποτελεί το σήμα του οίνου. Οι κληρονόμοι Baux-Lafforgue έκριναν στη συνέχεια ότι η ονομασία «château de Calce» δεν μπορεί να χρησιμοποιείται για την ονομασία οίνου παρά μόνον υπό τον όρον ότι η οινοποίηση των σταφυλιών που τρυγήθηκαν σε αμπέλια αποτελούντα τμήμα αμπελουργικής εκμεταλλεύσεως αποκαλούμενης «château» πραγματοποιείται στις οινοποιητικές εγκαταστάσεις αυτής της εκμεταλλεύσεως. Κατά τους κληρονόμους Baux-Lafforgue όμως τα μέλη του συνεταιρισμού δεν έχουν την κυριότητα του château de Calce και επομένως δεν μπορούν να διατηρούν το δικαίωμα να φέρει ο οίνος τους την ονομασία «Château de Calce», διότι το δικαίωμα αυτό εξαρτάται από την παραγωγή στις οινοποιητικές εγκαταστάσεις του château.

8 Δεδομένου ότι αμφισβητούνται ενώπιόν του η ερμηνεία της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου 5 και η εφαρμογή του στην παρούσα υπόθεση, το γαλλικό Cour de cassation αποφάσισε να υποβάλει δύο προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία έχουν ως εξής:

« 1) Μπορεί το εν λόγω κείμενο να έχει εφαρμογή, οσάκις αμπελουργοί παράγουν οίνο, δικαιούμενο να φέρει ελεγχόμενη ονομασία προελεύσεως, στους αμπελώνες του διανεμηθέντος κτήματος ενός château και ίδρυσαν συνεταιρισμό στις εγκαταστάσεις του οποίου οινοποιείται το προϊόν της συγκομιδής;

- 2) Προσήκει διαφορετική απάντηση εάν ο συνεταιρισμός περιλαμβάνει μεταξύ των μελών του αμπελουργούς των οποίων οι εκτάσεις δεν προέρχονται από το παλαιό κτήμα του château;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 9 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο θέλει στην ουσία να πληροφορηθεί αν το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής επιτρέπει τη χρήση της λέξεως «château» από αμπελουργούς οι οποίοι παράγουν σταφύλια στις εκτάσεις που αποτελούν τμήμα του παλαιού κτήματος ενός château και οι οποίοι ίδρυσαν συνεταιρισμό και πραγματοποιούν την οινοποίηση στις εγκαταστάσεις του.
- 10 Συναφώς, πρέπει καταρχάς να τονιστεί ότι οι γαλλικοί οίνοι που δικαιούνται να φέρουν ελεγχόμενη ονομασία προελεύσεως, όπως οι παραγόμενοι από τους κληρονόμους Baux-Lafforgue και τη société coopérative de Calce, θεωρούνται οίνοι ποιότητας παραγόμενοι εντός καθορισμένων περιοχών (στο εξής: v. q. p. r. d.) [βλ. άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 338/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων σχετικών με τους οίνους ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 159), και το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 823/87 του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 1987, για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τους οίνους ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών (ΕΕ L 84, σ. 59)].
- 11 Όσον αφορά τους v. q. p. r. d., ο κανονισμός (ΕΟΚ) 355/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί των γενικών κανόνων για την περιγραφή και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 200, στο εξής: κανονισμός περιγραφής των οίνων) παραθέτει, καταρχάς, στο άρθρο 12,

παράγραφος 1, τις ενδείξεις που πρέπει να αναγράφονται στην ετικέτα. Το άρθρο 12, παράγραφος 2, προσθέτει στη συνέχεια:

«Για τους v. q. p. r. d. η περιγραφή επί της ετικέτας μπορεί να συμπληρώνεται με την ένδειξη:

(...)

λ) του ονόματος της αμπελουργικής εκμεταλλεύσεως ή της ομάδος αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων, όπου παρήχθη ο εν λόγω v. q. p. r. d., η οποία δύναται να του προσδώσει μεγαλύτερη φήμη, εφόσον η ένδειξη αυτή ρυθμίζεται σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, ή ελλείπει τούτων, από το παραγωγό κράτος μέλος.

(...))»

¹² Θέτοντας την τελευταία αυτή διάταξη σε εφαρμογή, το άρθρο 5 του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο επικαλούνται οι κληρονόμοι Baux-Lafforgue, έχει ως εξής:

«1. Για την ένδειξη του ονόματος της αμπελουργικής εκμεταλλεύσεως, όπου ένας οίνος έχει παραχθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, υπό ζ', και το άρθρο 12, παράγραφος 2, υπό μ', του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 355/79, οι όροι:

— “château”, “domaine”, (...)

δεν δύνανται να χρησιμοποιούνται, παρά μόνον εφόσον ο εν λόγω οίνος προέρχεται αποκλειστικά από σταφυλές που έχουν παραχθεί σε αμπελώνες, οι οποίοι ανήκουν σ' αυτή την ίδια αμπελουργική εκμετάλλευση, και η οινοποίηση πραγματοποιήθηκε μέσα στην εκμετάλλευση αυτή.

2. Τα κράτη μέλη παραγωγοί δύνανται:

- α) να καθορίζουν συμπληρωματικά κριτήρια για τη χρησιμοποίηση των ενδειξεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όσον αφορά τους οίνους που προέρχονται από σταφυλές που έχουν παραχθεί στην επικράτειά τους.
- β) να περιορίζουν τη χρησιμοποίηση ενός ή περισσότερων από τους όρους αυτούς σε ορισμένες κατηγορίες οίνων που παράγονται στην επικράτειά τους.

(...)

¹³ Επομένως το άρθρο 5, παράγραφος 1, καθορίζει μόνον τις προϋποθέσεις χρησιμοποίησης ορισμένων ενδειξεων, μεταξύ των οποίων την ένδειξη «château», ώστε να εμφανίζεται η επωνυμία της αμπελουργικής εκμεταλλεύσεως. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι δύο, ήτοι, πρώτον, να προέρχεται ο οίνος αποκλειστικώς από σταφύλια που έχουν τρυγηθεί στην εν λόγω εκμετάλλευση και, δεύτερον, η οινοποίηση να έχει γίνει στην ίδια αυτή εκμετάλλευση.

¹⁴ Η διττή αυτή προϋπόθεση ανταποκρίνεται στον σκοπό της προστασίας και της ορθής ενημερώσεως του καταναλωτή. Το άρθρο 43 του κανονισμού περιγραφής των οίνων συγκεκριμένα προβλέπει, κυρίως, ότι η περιγραφή των οίνων

δεν πρέπει να δημιουργεί σύγχυση ως προς την προέλευση του προϊόντος. Συναφώς, διευκρινίζει ότι η περιγραφή αυτή δεν πρέπει να είναι τέτοιας φύσεως, ώστε να δημιουργεί εσφαλμένη γνώμη για την ταυτότητα ή την ιδιότητα των φυσικών ή νομικών προσώπων ή της ομάδος προσώπων που μετέχουν ή έχουν μετάρχει στην παραγωγή ή στην εμπορία του εν λόγω προϊόντος.

- 15 Η συναφής με την παρούσα υπόθεση κοινοτική νομοθεσία θέλησε να προσφέρει στους καταναλωτές οι οποίοι αγοράζουν οίνο που φέρει ορισμένες περιώνυμες ονομασίες, όπως «château», την εγγύηση ότι τα κύρια στάδια της διαδικασίας παραγωγής αυτού του οίνου, ήτοι από τον τρύγο μέχρι την οινοποίηση, εκτυλίχθηκαν υπό την πραγματική διεύθυνση, τον στενό και συνεχή έλεγχο και την αποκλειστική ευθύνη του κατόχου της εκμεταλλεύσεως στον οποίο μπορεί να αποδοθεί η ποιότητα του προϊόντος.
- 16 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής δεν ορίζει την αμπελουργική εκμετάλλευση. Συνιστά όμως εφαρμογή του άρθρου 12, παράγραφος 2, στοιχείο λ', του κανονισμού περιγραφής των οίνων, το οποίο εξισώνει τη μεμονωμένη εκμετάλλευση με την ομάδα αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων, εφόσον η ένδειξη της επωνυμίας της εκμεταλλεύσεως ρυθμίζεται με τις λεπτομέρειες εφαρμογής. Επομένως, το άρθρο 5, το οποίο αποτελεί μια από τις προβλεπόμενες κατ' αυτόν τον τρόπο λεπτομέρειες εφαρμογής, πρέπει να θεωρείται, οσάκις γίνεται λόγος για την επωνυμία της αμπελουργικής εκμεταλλεύσεως, ότι καλύπτει τόσο τις περιπτώσεις μεμονωμένων εκμεταλλεύσεων όσο και τις περιπτώσεις ομάδων εκμεταλλεύσεων.
- 17 Εντούτοις, η παράγραφος 2 του άρθρου 5 επιτρέπει στα κράτη μέλη να εξαρτούν τη χρησιμοποίηση της ενδείξεως «château» από προσθέτους όρους και να περιορίζουν τη χρησιμοποίηση αυτή σε ορισμένες κατηγορίες οίνων.
- 18 Επομένως, μολοντί αναγνωρίζει στις εθνικές αρχές την ευχέρεια να εκδίδουν περιοριστικές διατάξεις, η ίδια η κοινοτική ρύθμιση δεν απαιτεί την ύπαρξη château στις εκτάσεις όπου τρυγώνται τα σταφύλια.

- 19 Η ίδια αυτή κοινοτική ρύθμιση δεν επιβάλλει επίσης να πραγματοποιείται η οινοποίηση σε εγκαταστάσεις του κτήματος το οποίο περιλαμβάνει το château. Ούτε συνεπάγεται ότι οι αμπελουργοί πρέπει να είναι κύριοι των οινοποιητικών εγκαταστάσεων. Επομένως, το γεγονός ότι η οινοποίηση πραγματοποιείται σε εγκαταστάσεις των οποίων η κυριότητα ανήκει σε συνεταιρισμό στον οποίο μετέχουν αμπελουργοί δεν ασκεί επίσης επιρροή όσον αφορά το κοινοτικό δίκαιο, εφόσον όλα τα σταφύλια τρυγώνται στα αμπέλια που αποτελούν τμήμα της εκμεταλλεύσεως αυτής και καθιερώνονται αξιόπιστες διαδικασίες εγγυώμενες τη χωριστή οινοποίηση των τρυγηθέντων σταφυλιών στις εκτάσεις που ανήκουν στο παλαιό κτήμα του château.
- 20 Επομένως, συνάγεται ότι η σχετική με την παρούσα υπόθεση κοινοτική νομοθεσία επιτρέπει τη χρησιμοποίηση της ενδείξεως «château» από αμπελουργούς των οποίων οι γαίες προέρχονται από το παλαιό κτήμα του château και είναι μέλη του συνεταιρισμού.
- 21 Δεδομένου ότι το εθνικό δικαστήριο υπέβαλε το ερώτημά του όχι μόνον ως προς τον κανονισμό εφαρμογής του κανονισμού περιγραφής των οίνων, αλλά και ως προς κάθε άλλη ισχύουσα διάταξη του κοινοτικού δικαίου, πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο κανονισμός περιγραφής των οίνων καταργήθηκε, με ισχύ από τις 4 Σεπτεμβρίου 1989, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2392/89 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1989, σχετικά με τη θέσπιση των γενικών κανόνων για την περιγραφή και την παρουσίαση των οίνων και των γλευκών σταφυλιών (ΕΕ L 232, σ. 13). Εντούτοις, οι διατάξεις του άρθρου 11, παράγραφος 2, στοιχείο μ', του κανονισμού αυτού είναι όμοιες με εκείνες του άρθρου 12, παράγραφος 2, στοιχείο λ', του κανονισμού περιγραφής των οίνων. Επίσης, ο κανονισμός εφαρμογής καταργήθηκε, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 1991, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3201/90 της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 1990, περί των λεπτομερειών εφαρμογής για τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής (ΕΕ L 309, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 3201/90). Η διατύπωση όμως του άρθρου 6 του κανονισμού αυτού είναι όμοια με εκείνη του άρθρου 5 του κανονισμού εφαρμογής. Επομένως, η παρούσα ερμηνεία ισχύει επίσης στο πλαίσιο των κανονισμών που ισχύουν σήμερα.

22 Επομένως, στο εθνικό δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 997/81, όπως και το άρθρο 6 του κανονισμού 3201/90, επιτρέπει τη χρησιμοποίηση της ονομασίας «château» από αμπελουργούς που παράγουν σταφύλια σε εκτάσεις που αποτελούν τμήμα του παλαιού κτήματος ενός château, οι οποίοι είναι μέλη συνεταιρισμού και πραγματοποιούν την οινοποίηση στις εγκαταστάσεις του.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

23 Με το δεύτερο ερώτημά του, το γαλλικό Cour de cassation θέλει να πληροφορηθεί αν το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής επιτρέπει να χρησιμοποιείται η ένδειξη «château» για την περιγραφή της ονομασίας αμπελουργικής εκμεταλλεύσεως στην ετικέτα ενός v. q. p. r. d., οσάκις η οινοποίηση πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις συνεταιρισμού μέλη του οποίου είναι και αμπελουργοί των οποίων οι γαίες δεν προέρχονται από το παλαιό κτήμα του château.

24 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι το γεγονός ότι ορισμένα μέλη του συνεταιρισμού καλλιεργούν εκτάσεις μη ανήκουσες στο παλαιό κτήμα του château και επομένως δεν παράγουν κατ' ανάγκη σταφύλια ανάλογης ποιότητας με εκείνη των σταφυλιών που τρυγώνται στις γαίες που αποτελούν τμήμα του παλαιού κτήματος δεν ασκεί επιρροή, εφόσον καθιερώνονται αξιόπιστες διαδικασίες προκειμένου να μην αναμιγνύονται τα σταφύλια που τρυγώνται έξω από το παλαιό κτήμα του château με τα σταφύλια που τρυγώνται στο παλαιό αυτό κτήμα.

25 Επομένως, στο εθνικό δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το γεγονός ότι μεταξύ των μελών συνεταιρισμού περιλαμβάνονται ορισμένοι αμπελουργοί, των οποίων οι γαίες προέρχονται από τη διανομή του παλαιού κτήματος ενός château και αμπελουργοί που τρυγούν σταφύλια έξω από το κτήμα αυτό, δεν μπορεί να αποκλείει την εφαρμογή των επιμέτρων διατάξεων, εφόσον καθιερώνονται αξιόπιστες διαδικασίες προκειμένου να μην αναμιγνύονται τα σταφύλια που τρυγούν οι πρώτοι με τα σταφύλια που τρυγούν οι δεύτεροι.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ²⁶ Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γαλλική και η Ιταλική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε, με απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1991, το γαλλικό Cour de cassation, αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 997/81 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 1981, περί των λεπτομερειών εφαρμογής για τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής, όπως και το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3201/90 της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 1990, περί των λεπτομερειών εφαρμογής για τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής, επιτρέπει τη χρησιμοποίηση της ονομασίας «château» από αμπελουργούς που παράγουν σταφύλια σε εκτάσεις αποτελούσες τμήμα του παλαιού κτήματος ενός château, οι οποίοι είναι μέλη συνεταιρισμού και πραγματοποιούν την οινοποίηση στις εγκαταστάσεις του.

- 2) Το γεγονός ότι ένας συνεταιρισμός περιλαμβάνει μεταξύ των μελών του ορισμένους αμπελουργούς, των οποίων οι γαίες προέρχονται από τη διανομή του παλαιού κτήματος ενός château και άλλους οι οποίοι τρυγούν σταφύλια έξω από το κτήμα αυτό, δεν μπορεί να αποκλείει την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, εφόσον καθιερώνονται αξιόπιστες διαδικασίες προκειμένου να μην αναμιγνύονται τα σταφύλια που τρυγούν οι πρώτοι με τα σταφύλια που τρυγούν οι δεύτεροι.

Moitinho de Almeida

Joliet

Rodríguez Iglesias

Grévisse

Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Ιουνίου 1994.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

J. C. Moitinho de Almeida